T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/435
KARAR NO : 2017/490
KARAR TR : 10.07.2017

ÖZET : 2918 sayılı Kanun'un 2918 sayılı Kanun'un 39 ve 25. maddeleri uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenme-si gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.Y.
Davalı : Samsun Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü
Vekili : Av. C.A. A.

O L A Y : Samsun Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sıra-sında, sürücü belgesi olmadan ve tescil yaptırmadan elektrikli bisiklet kullandığından bahisle, davacı adına 16.4.2015 gün ve HM-414832 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun sırasıyla 39 ve 25. maddeleri uyarınca 1.798,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı, idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

SAMSUN 2. SULH CEZA HAKİMLİĞİ: 7.7.2015 gün ve D.İş No:2015/1460 sayı ile; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesi uyarınca idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle yapılan başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle itirazın görev nedeniyle reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Samsun 1. İdare Mahkemesi'nce davanın esasının incelenerek dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi üzerine, davalı vekili karara itiraz etmiş, Samsun Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesi, 21.12.2016 gün ve E:2016/257, K:2016/357 sayılı kararı ile, idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde yer alan düzenleme nedeniyle çözümünün adli yargı yerine ait olduğu, bu durumda dava dosyasının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekirken, işin esasına girilerek verilen kararda yasal isabet bulunmadığı gerekçesiyle kararın bozulmasına karar vermiştir.

SAMSUN 1. İDARE MAHKEMESİ: 31.5.2017 gün ve E:2017/371 sayı idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde yer alan düzenleme nedeniyle çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 10.07.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve

usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Kanun'un 39 ve 25. maddeleri uyarınca verilen idari para cezasının kaldırıl-ması istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Geçici trafik belgeleri ile geçici tescil plakaları" başlığı altında düzenlenen 25. maddesinde, "Tescilsiz olup, karayolunda geçici olarak kullanılacak araçlara mali mesuliyet sigortası yaptırılmış olmak şartı ile ilgili tescil bürosundan geçici trafik belgesi ile geçici tescil plakası alınması zorunludur.

Geçici trafik belgeleri ve geçici tescil plakalarının çeşitleri, verilme şartları, geçerlilik süreleri, nicelik ve nitelikleri, yurt dışından getirilecek veya yurt dışına götürülecek olan araçlara geçici tescil plakası verilmesi şartları ile diğer esaslar yönetmelikte belirtilir.

(Yeniden Düzenleme : 21/5/1997 - 4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayanlar 3 600 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca, trafik zabıtasınca bu geçici belge ve plakalar iptal edilerek, araçlar trafikten men edilir." denilmiş;

"Sürücü belgelerine ait esaslar" başlığı altında düzenlenen 39. maddesinde, "Sürücü belgesi sahiplerinin, sürücü belgelerinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçlar ile Türk vatandaşlarının ve yabancıların dış ülkelerden aldıkları sürücü belgelerinin ülkemiz sürücü belgeleri ile değiştirilmesine ve dış ülkelerden aldıkları sürücü belgeleriyle ülkemizde araç kullanmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Sürücü belgesi sahiplerinin, sürücü belgelerinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmeleri yasaktır. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket eden sürücüye 700 Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu kişilere araç kullandıran araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir.

Sürücü belgeleri süreli olarak verilir. Belgelerin geçerlilik süreleri, yenilenmesinde aranacak şartlar ile diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bu şekilde yenilenen sürücü belgelerinden harç alınmaz. Geçerlilik süresi dolan sürücü belgesi ile araç kullanan sürücüye 343 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi geri alınır.

Dış ülkelerden aldıkları sürücü belgeleri ile yönetmelikte belirtilen süre ve şartlara aykırı olarak araç kullananlar hakkında her seferinde 343 Türk Lirası idari para cezası verilir." hükmü yer almıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde ise, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Samsun 1. İdare Mahkemesi'nce yapılan başvurunun kabulü ile, Samsun 2. Sulh Ceza

Hakimliğince verilen 7.7.2015 gün ve D.İş No:2015/1460 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

-

-

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun 1. İdare Mahkemesi'nce yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Samsun 2. Sulh Ceza Hakimliğince verilen 7.7.2015 gün ve D.İş No:2015/1460 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 10.07.2017 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Ahmet Tevfik	Suna
NECİPOĞLU	ÇOLAK	ERGİNBAY	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT